

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 25 februari 2015

Agendapunt 4. Kabinetsreactie op het eindrapport
van de commissie Elias

Stuk 4: Oplegnotitie

Bijlage:	4A Kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie Elias
-----------------	--

Ter kennisneming

U wordt gevraagd kennis te nemen van de Kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie Elias op de onderwerpen die het Forum raken.

Achtergrond

Op 15 oktober 2014 presenteerde de parlementaire onderzoekcommissie ICT (de commissie Elias) haar eindrapportage van het onderzoek naar het verloop van grote ICT projecten bij de overheid¹. In totaal stelde de commissie 10 issues vast en kwam men met 34 aanbevelingen. De belangrijkste bevindingen waren dat de rijksoverheid de besturing en beheersing van projecten met een belangrijke ICT-component niet op orde heeft, het geheel van ICT-organisaties bij de rijksoverheid chaotisch en ondoorzichtig is en tot slot, dat de taken en verantwoordelijkheden versnipperd en onduidelijk zijn..

Aanbevelingen

De belangrijkste aanbeveling is de oprichting van een Bureau ICT Toetsing (BIT).

¹ Zie:

<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2014/1028/FS-20141028.08-Aanbevelingen-commissie-Elias-mbt-open-stan.pdf> voor een verkorte weergave van de conclusies van het onderzoek.

Dit BIT moet beoordelen of een project kans van slagen heeft. BIT toetst alle projecten van de rijksoverheid met een ICT component, boven de vijf miljoen euro aan de hand van 10 "boerenverstand" regels.

Aanbevelingen met betrekking tot het gebruik van open standaarden

Met betrekking tot het gebruik van open standaarden komen er twee aanbevelingen voor in het rapport:

1. Als onderdeel van bovengenoemde "boerenverstandregels" op basis waarvan het BIT projecten gaat toetsen; Regel 8: "*Sluit aan op de standaarden bij de rijksoverheid² en toon de technische haalbaarheid aan³.*"
2. Als onderdeel van de 34 aanbevelingen die de commissie doet; Aanbeveling 9: "*De rijksoverheid ziet daadwerkelijk toe op naleving van haar pas-toe-of-leg-uit-beleid rondom opensourcesoftware en open standaarden*".

De Kabinetsreactie

Op 30 januari jl. heeft het kabinet haar officiële reactie richting de kamer gestuurd (bijlage 4A). In voorliggende notitie worden de punten aangehaald die de onderwerpen van Forum Standaardisatie raken.

1. BIT

Het kabinet kiest voor een iets andere invulling van het BIT dan de commissie voor ogen had. Het BIT wordt geen los bureau dat rechtstreeks onder de Minister President valt, maar wordt gepositioneerd bij de minister voor Wonen en Rijksdienst, onder verantwoordelijkheid van de CIO-Rijk. Het BIT zal vooralsnog een tijdelijk karakter hebben (5 jaar) en wordt ingezet om het CIO stelsel te helpen versterken. Het eindoordeel op de haalbaarheid van projecten ligt daarbij bij de CIO-Rijk en hij toets voor dat oordeel op de toepassing van rijksbrede en departementale architectuur en standaarden, waaronder de 'pas toe of leg uit' -standaarden van het Forum Standaardisatie⁴.

2. Leveranciersmanagement ICT

Randvoorwaardelijk voor het kunnen realiseren van de doelstellingen van strategisch leveranciersmanagement en categoriemanagement ICT is dat

---

² Grotendeels de stadnaarden van de pas-toe-of-leg-uit lijst.

³ Zie http://www.tweedekamer.nl/images/33326-5-Eindrapport_181-239826.pdf, p. 9

⁴ Zie bijlage p.8, voetnoot 7.

inzichtelijk gemaakt kan worden welke softwareproducten in gebruik zijn, welke waarde deze producten vertegenwoordigen en welke gebruikersrechten van toepassingen zijn. Dit kan d.m.v. Software Asset Management. Dit wordt binnen het Rijk momenteel op beperkte mate toegepast. In het voorjaar van 2015 wordt een verbeterplan voor SAM bij het Rijk opgeleverd teneinde het Rijk versneld op het juiste niveau te brengen⁵. Ter beperking van leveranciersafhankelijkheid voert het kabinet een open-standaarden beleid. Het maakt daarbij gebruik van de 'pas toe of leg uit lijst'- van het Forum Standaardisatie. Voor het Rijk geldt een rijksinstructie om bij ICT-aanbestedingen boven de € 50.000,- naar de relevante open standaarden van deze lijst te vragen⁶.

3. De Digicommissaris

Het kabinet heeft de Nationaal Commissaris Digitale Overheid aangesteld die verantwoordelijk is voor het borgen van de doorontwikkeling en bestending van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).

De Digicommissaris stelt in overleg met maatschappelijke partners, de GDI samen uit bestaande en in ontwikkeling zijnde voorzieningen, standaarden, basisregistraties en producten die essentieel zijn voor een toekomstbestendige en veilige (digitale) dienstverlening⁷. De Digicommissaris zal voorstellen doen voor governance en financieringsafspraken voor de voorzieningen die onderdeel zijn van de GDI⁸.

4. Programma informatiehuishouding (o.a. documentbeheer)

Een stuurgroep met de betrokken directeuren-generaal heeft de opdracht gekregen voor de ontwikkeling van een gezamenlijk programma Informatiehuishouding voor de komende jaren. In dit programma werken de ministeries toe naar de realisatie van een gezamenlijk vastgesteld eindbeeld met gebruikmaking van rijksbrede standaarden⁹.

5. Cloud

Data die worden beheerd door één uitvoeringsorganisatie kunnen op een eenduidige, gestandaardiseerde manier worden gebruikt tussen de ketens binnen het Rijk, maar ook door andere overheden, voor zover dit is toegestaan. De burger kan de overheid op meer dan één punt benaderen en overheidsdiensten zijn in staat informatie onderling uit te wisselen¹⁰.

6. Wettelijke verplichting van standaarden en voorzieningen

Voor de verdere ontwikkeling van de e-overheid wordt gewerkt aan

---

⁵ Zie bijlage p.25

⁶ Zie bijlage p.29

⁷ Zie bijlage p.12

⁸ Zie bijlage p.13

⁹ Zie bijlage p. 31

¹⁰ Zie bijlage p.33

wetgeving voor het gebruik van standaarden en voorzieningen. BFS neemt deel aan dit traject¹¹.

---

¹¹ Zie bijlage p.15 en Forum-agendapunt 8